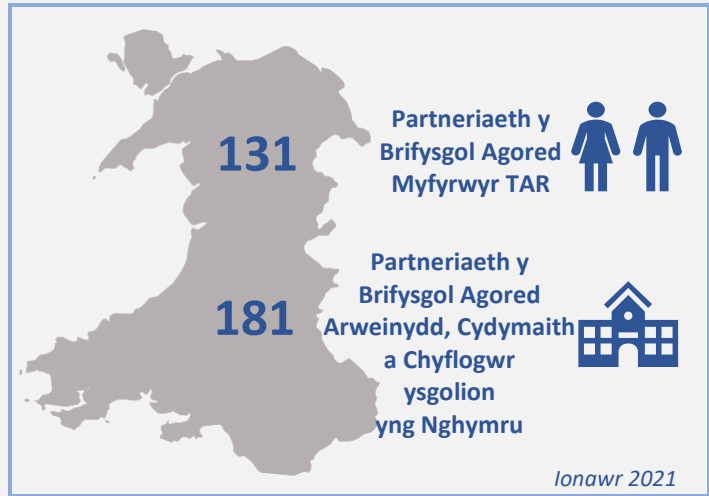

Partneriaeth y Brifysgol Agored yng Nghymru: Y theori y tu ôl i'r Rhaglen TAR newydd

Cofrestrodd Rhaglen TAR Partneriaeth Agored y Brifysgol yng Nghymru ei charfan gyntaf o athrawon dan hyfforddiant yn 2020.

Mae gweithio mewn partneriaeth rhwng prifysgolion ac ysgolion yn gosod ysgolion ar flaen y gad o ran hyfforddi'r gweithlu addysgu yng Nghymru yn y dyfodol. Mae Rhaglen TAR Partneriaeth Agored y Brifysgol Agored yn cefnogi arallgyfeirio'r gweithlu ac yn helpu i fynd i'r afael â phrinder athrawon arbenigol pwnc.

O'r 131 o fyfyrwyr TAR ar y Rhaglen :

- **90** yn cael eu hyfforddi i addysgu mewn ysgolion cynradd ac **41** mewn ysgolion uwchradd ;
- **51** o'r rhain ar y TAR rhan-amser a **80** ar y PGCE cyflogedig
- **24** o athrawon dan hyfforddiant drwy gyfrwng y Gymraeg

Gymraeg

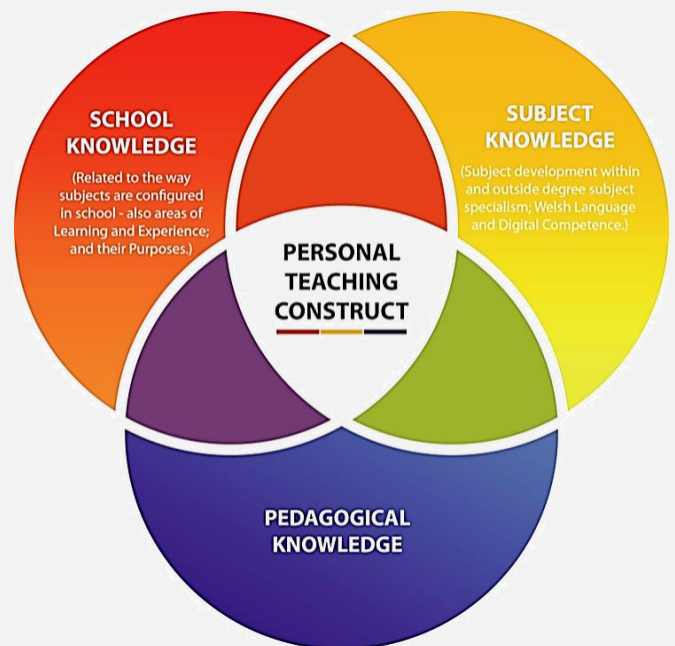

Beth sydd angen i athrawon wybod?

Mae angen i **athrawon** gaffael gwahanol fathau o wybodaeth, gan gynnwys gwybodaeth pwnc dwfn.

Mae caffael gwybodaeth yn digwydd dros amser ac mae angen cyfleoedd i gysylltu dysgu blaenorol â dealltwriaeth newydd. Er enghraifft, mae gwybodaeth am ymarfer yn canolbwyntio ar gyfnewidiadau gyda'r mentor, tiwtor ymarfer a'r grŵp cyfoedion athrawon dan hyfforddiant.

Mae croestoriad cynnwys ac addysgeg yn caniatáu i'r athro greu ei wybodaeth bersonol yn adeiladu ar gyfer dysgu gwybodaeth am ymarfer, ochr yn ochr â gwybodaeth mewn ymarfer a gwybodaeth am ymarfer yn sail i ddatblygu addysgeg effeithiol.¹

Agweddau ar wybodaeth broffesiynol athrawon.²

¹ Cochran-Smith and Lytle, 1999.

² Addaswyd o Banks, Leach and Moon, 2005, p. 338.

Gwybodaeth athrawon

Mae athrawon sydd â **dealltwriaeth ddofn** o Faes Dysgu a Phrofiad (AoLE)³ yn debygol o fod yn fwy creadigol y neu hagwedd at addysgu.

Mae **mentoriaid Rhaglen TAR a thiworiaid cwricwlwm** yn cefnogi datblygiad gwybodaeth yr athro dan hyfforddiant ac yn eu cyfeirio at adnoddau priodol.

Mae **gwybodaeth addysgegol** yn elfen bwysig o'r Safonau Proffesiynol.⁴

Mae dealltwriaeth o agweddau ar bob Faes Dysgu a Phrofiad, a'r berthynas â 'phedwar diben' **cwricwlwm newydd Cymru**⁵ yn cael eu datblygu yn ystod y rhyngweithio rhwng yr athro dan hyfforddiant a'r mentor a phobl eraill yn ystod y profiad ysgol, trwy astudio arlein a seminarau.

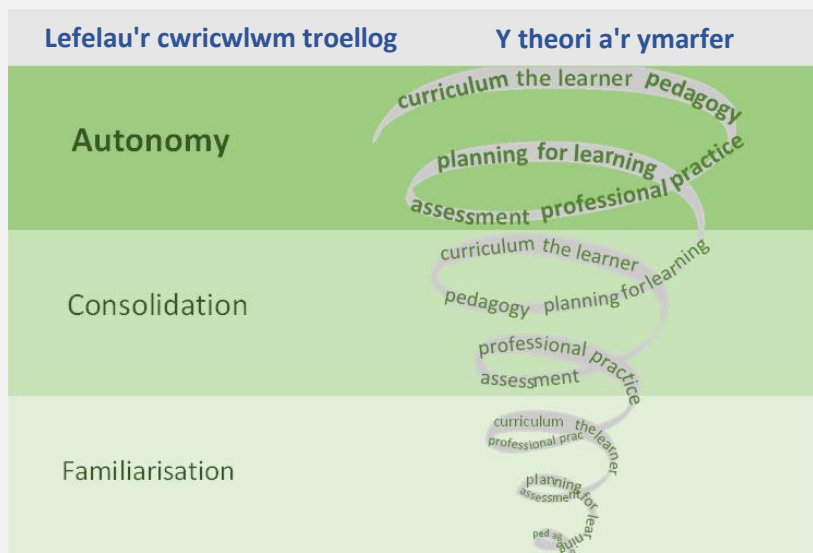
Ar ddechrau'r cwrs TAR mae athrawon dan hyfforddiant yn datblygu **Cynllun Dysgu Unigol**. Mae un elfen allweddol o hyn yn gysylltiedig â lefel eu gwybodaeth pwnc, mae agweddau eraill yn cynnwys archwiliad iaith **Gymraeg** a gofynion **technoleg ddiigidol**. Bydd cefnogaeth barhaus yn datblygu sgiliau Cymraeg athrawon dan hyfforddiant a sgiliau eu dysgwyr hefyd.

Mae union natur darpariaeth **hyblyg o bell** y Rhaglen TAR ynghyd â **chynnwys y cwrs sydd â thechnolegau digidol** a llythrennedd gwybodaeth wrth ei graidd yn cyfrannu at baratoi athrawon yn effeithiol.

Sut mae athrawon yn magu eu gwybodaeth?

Y cwricwlwm troellog: Mae athrawon dan hyfforddiant ar y Rhaglen TAR yn symud ymlaen trwy gwricwlwm 'troellog', wrth iddynt symud o Lefel 1 – 'ymgyfarwyddo' i Lefel 2 – 'atgyfnerthu' i Lefel 3 – 'ymreolaeth', gyda'r hawl i ddychwelyd i fynd i'r afael â'u gwybodaeth broffesiynol mewn dyfnder cynyddol.

Gall y dull hwn arwain at raglenni pwerus sy'n sicrhau bod athrawon yn cael eu paratoi'n llwyddiannus i addysgu a chefnogi ystod eang o ddysgwyr.⁵

Credir bod meddwl beirniadol neu feddwl myfyriol yn ganolog i addysg, ac mae'n ofynnol i athrawon fod yn adlewyrchiad o'u gweithredoedd.⁶

Cynigir creadigrwydd i fod yn gallu gweld mater mewn ffordd newydd a chydabod pan fydd syniadau newydd o'r fath yn werth eu dilyn.⁷

³ Y **chwe Maes Dysgu a Phrofiad**: Y Celfyddydau Mynegiannol; Iechyd a lles; Dyniaethau; ieithoedd, llythrennedd a chyfathrebu; Mathemateg a Rhifedd; Gwyddoniaeth a Thechnoleg.

⁴ Welsh Government, 2017, p. 16.

⁵ Darling-Hammond, 2006, p. 304; 2017, p. 299

⁶ Dewey, 1910, p.6.

⁷ Sternberg and Williams, 1996, p. 3.

Cyd-adeiladu gwybodaeth

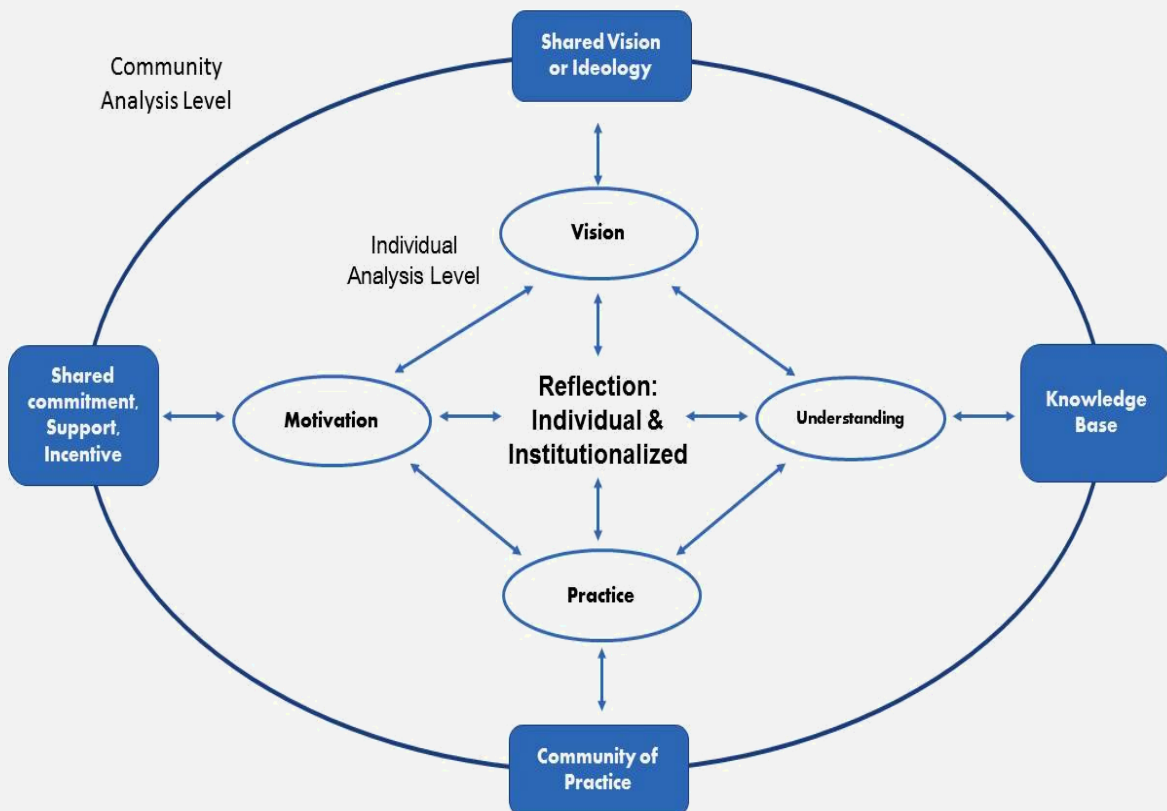

Mae gwybodaeth broffesiynol yr athro dan hyfforddiant wedi'i gyd-adeiladu drwy **ryngweithio** â'u mentor, tiwtor cwricwlwm, tiwtor ymarfer, cyd-fyfyrrwyr a disgyblion.

Mae pob aelod o'r gymuned hon yn dod â **phersbectif gwahanol** wedi'i dynnu o dystiolaeth a dealltwriaeth wahanol o arbenigedd a gwybodaeth athrawon.

Mae dysgu'r athro dan hyfforddiant yn **broses gymhleth ac unigol** a gefnogir gan y gymuned, a chan fod yr athro dan hyfforddiant yn gweithio mewn cymuned mae gan y gymuned botensial i ddysgu a datblygu hefyd.

Rhyng-gysylltiadau cymunedau dysgu'r athro dan hyfforddiant.⁸

Mae'r rhyngweithiadau cymdeithasol hyn yn helpu athrawon dan hyfforddiant i wneud synnwyr o'u dysgu ac yn arwain at ganlyniadau gwell na gweithio ar wahân. Mae'r dull cydweithredol o ddysgu yn **meithrin ymchwiliad a myfyrdod ystyrllon**, sy'n hanfodol er mwyn i addysg athrawon effeithiol fod yn heriol yn ddeallusol.⁹

Mae hyn yn adlewyrchu datblygiad gwybodaeth athrawon dan hyfforddiant mewn **cymuned ymarfer**, gan fod cymuned eu hysgolion a'r gweithwyr proffesiynol yn helpu athrawon dan hyfforddiant i gysylltu theory ac ymarfer, ac ar yr yn pryd dyfnhau eu dealltwriaeth eu hunain.¹⁰ Mae taith athrawon dan hyfforddiant yn dechrau ar gyron y gymuned ac mae dysgu effeithiol yn eu symud i gymryd rhan lawn.¹¹

⁸ Addaswyd o Shulman and Shulman, 2004, p. 266.

⁹ Livingston and Shiach, 2010, p. 85; Welsh Government, 2018, p. 9; Furlong, 2020, p. 39.

¹⁰ Wenger, McDermott and Synder, 2002, p. 4.

¹¹ Lave and Wenger, 1991, p. 29.

Mynediad yr athro dan hyfforddiant at wybodaeth broffesiynol

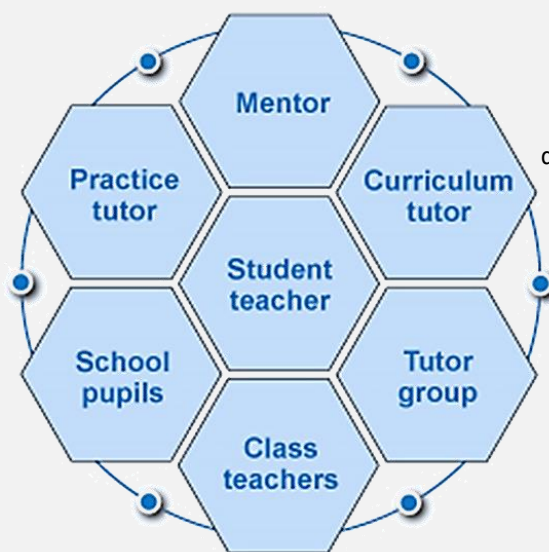
Gwybodaeth am ymarfer a gwybodaeth yn ymarferol
Cefnogaeth yn yr ysgol, yn cyfryngu gweithgareddau yn yr ysgol, arsylwi rheolaidd, cyd-adeiladu gwybodaeth am addysgu.

Gwybodaeth am ymarfer a gwybodaeth ar gyfer ymarfer

Ymweld â myfyriwr, arsylwi addysgu gyda mentor. Cyd-adeiladu gwybodaeth am addysgu a sut mae'n cysylltu â theori.

Gwybodaeth yn ymarferol

Profiad o addysgu, myfyrion ar ymarfer, ymatebion myfyrwyr i addysgu.

Gwybodaeth ar gyfer ymarfer

Tiwtorialau rheolaidd – sut mae damcaniaeth addysgol yn chwarae allan yn eich pwnc yng nghydestun Cymru? Marciwch bortffolios.

Gwybodaeth am ymarfer

Trafodaethau rheolaidd mewn tiwtorialau, rhannu profiadau, myfyrion ar brofiadau, fforymau.

Gwybodaeth yn ymarferol

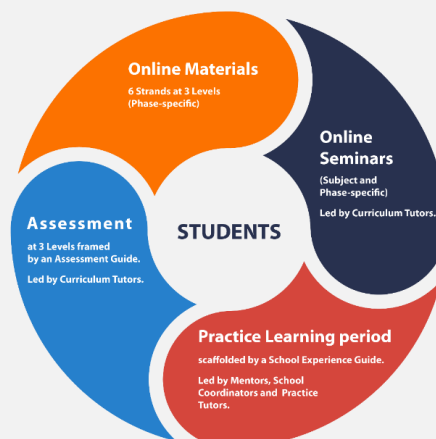
Adborth ar addysgu, cyd-adeiladu gwybodaeth am addysgu mewn cyd-destun.

*Cael mynediad at wybodaeth broffesiynol wahanol*¹²

Mae'r dull **dysgu cyfunol a gynigir** gan y Rhaglen TAR yn golygu bod dysgu'n hygyrch; gyda'r athro dan hyfforddiant yng nghanol system ddysgu addasol lle mae mynediad i gyswllt wyneb yn wyneb ffurfiol ac anffurfiol ynghyd â chefnogaeth ar-lein gan diwtoriaid, mentoriaid a chyfoedion.¹³

Hefyd, adroddir bod systemau addysg sy'n perfformio'n dda yn datblygu gallu ymchwil ymarferwyr a gwybodaeth seiliedig ar ymchwil yn llywio ymarfer; Mae **ymgorffori ymarfer ymchwil** drwy gydol system addysg yn ffactor llwyddiant critigol.¹⁴

Mae'r '**ymarfer clinigol**' yn golygu y bydd gan athrawon dan hyfforddiant gyfle i 'ddechongli a gwneud synnwyr' o anghenion eu myfyrwyr, datblygu a gweithredu yn ymarferol a gwerthuso'r canlyniadau.¹⁵

Y dull dysgu o bell cyfunol

Mae hyn yn rhan annatod o Raglen TAR Partneriaeth y Brifysgol Agored.

Mae **cymryd rhan mewn ymchwil** yn cryfhau sgiliau rhesymu ac yn cynnig mewnwelediad i gymhlethdodau'r arfer o addysgu ac mae hyn wedi'i wehyddu drwyddi draw, gyda chyfleoedd i gynnal **ymchwiliad ac ymchwilio** i elfen ganolog i bawb sy'n gysylltiedig.¹⁶

¹² Cochran-Smith and Lytle, 1999

¹³ Park, Perry, and Edwards, 2011, p. 42; Weller, van Ameijde, and Cross, 2018, p. 44.

¹⁴ BERA-RSA, 2014, p. 19.

¹⁵ Burn and Mutton, 2015, p. 219.

¹⁶ Boylan et al., 2017, p. 10

Banks, F., Leach, J. and Moon, B. (2005) 'Extract from New understandings of teachers' pedagogic knowledge', *The Curriculum Journal*, 16(3), pp. 331-340.

BERA-RSA (2014) *Research and the teaching profession. Building the capacity for a self-improving system*. UK: BERA.

Boylan, M., Coldwell, M., Perry, E. and Booth, J. (2017) *Connecting research and teacher education: Quality enhancement for ITE Partnerships*.

Burn, K. and Mutton, T. (2015) 'A review of 'research-informed clinical practice' in Initial Teacher Education', *Oxford Review of Education*, 15(2), 217-233.

Cochran-Smith, M. and Lytle, S.L. (1999) 'Relationships of Knowledge and Practice: Teacher Learning in Communities', *Review of Research in Education*, 24, pp. 249-305.

Darling-Hammond, L. (2006) 'Constructing 21st-Century Teacher Education', *Journal of Teacher Education*, 57(3), pp. 30-314.

Darling-Hammond, L. (2017) 'Teacher education around the world: What can we learn from international practice?' *European Journal of Teacher Education*, 40(3), pp. 291-309.

Dewey, J. (1910) *How we think*. USA: D.C Heath and Co.

Furlong, J. (2020) 'Re-forming Initial Teacher Education in Wales: A Personal Review of the Literature', *Wales Journal of Education*, 22(1), pp. 37-58.

Lave, J. and Wenger, E. (1991) *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. UK: Cambridge University Press.

Livingston, K. and Shiach, L. (2010) 'Co-constructing a new model of teacher education', in Campbell, A. and Groundwater-Smith, S. (eds.) *Connecting inquiry and professional learning in education: International perspectives and practical solutions*. UK: Routledge.

Park, C.L., Perry, B. and Edwards, M. (2011) 'Minimising attrition: strategies for assisting students who are at risk of withdrawal', *Innovations in Education and Teaching International*, 48(1), pp. 37-47

Shulman, L.S. and Shulman, J.H. (2004) 'How and what teachers learn: a shifting perspective', *Journal of Curriculum Studies*, 36(2), pp. 257-271.

Sternberg, R.J. and Williams, W.M. (1996) *How to develop student creativity*. USA: ASCD.

Weller, M. van Ameijde, J. and Cross, S. (2018) 'Learning Design for Student Retention', *Journal of Perspectives in Applied Academic Practice*, 6(2), pp. 41-50.

Welsh Government (2017) *Professional standards* Available at: <https://hwb.gov.wales/professional-development/professional-standards/>

Welsh Government (2018) *Criteria for the accreditation of initial teacher education programmes in Wales*.

Wenger, E., McDermott, R. and Synder, W.M. (2002) *Cultivating Communities of Practice*. USA: Harvard Business School Publishing.

Partneriaeth y Brifysgol Agored yng Nghymru

Rhaglen TAR, Ionawr 2021